

Rak szyjki macicy - przyczyny, objawy, profilaktyka i leczenie

Rak szyjki macicy spowodowany jest głównie przez wirus HPV (ang. *Human Papilloma Virus*) – wirus brodawczaka ludzkiego. Nowotwór szyjki macicy (ang. cervical cancer) należy do nowotworów złośliwych. Rak szyjki macicy rozpoczyna się zwykle wewnątrz nabłonkową neoplazją szyjki macicy, dawniej określaną jako rak przedinwazyjny albo dysplazja szyjki macicy. Rak szyjki macicy to drugi po nowotworze piersi postrach wśród kobiet. **Rozpoznanie raka szyjki macicy** w stadium „zero” (przedinwazyjnym) daje 100 proc. szansę na wyleczenie go, dlatego ważna jest profilaktyka i wykonywanie badań cytologicznych.

1. Rak szyjki macicy - przyczyny

Rak szyjki macicy może ujawnić się w każdym wieku i należy do najniebezpieczniejszych nowotworów układu rozrodczego u kobiet. Głównym winowajcą zachorowania na raka szyjki macicy jest **wirus HPV** (głównie typy: 16, 18, 31, 33, 35). Do czynników ryzyka zachorowania na raka szyjki macicy zalicza się:

- wczesne rozpoczęcie współżycia seksualnego,
- częste zmienianie partnerów seksualnych,
- współżycie z partnerami mającymi wiele partnerek,
- dużą aktywność seksualną kobiety, seks grupowy,
- prostytutkę,
- niski poziom higieny osobistej,
- palenie papierosów,
- stosowanie doustnej antykoncepcji hormonalnej,
- zachorowanie na opryszczkę narządów płciowych (wirus HSV2),
- przewlekłe infekcje pochwy,
- zarażenie chlamydiami,
- niedobór witamin A i C,
- liczne ciąże i porody,
- niski poziom wykształcenia i niski status społeczno-ekonomiczny,
- zaburzony system immunologiczny.

2. Rak szyjki macicy - objawy

Początkowo rak szyjki macicy nie daje żadnych objawów. Brak dolegliwości wydłuża perspektywę wizyty u ginekologa.

Późna interwencja powoduje, że zaawansowane stadium raka szyjki macicy redukuje szansę na wyleczenie i przeżycie. Kiedy pojawią się przerzuty, kobiety nie można już praktycznie uratować. **Objawy raka szyjki macicy** są niespecyficzne i mogą towarzyszyć innym dolegliwościom okolic intymnych. Do **symptomów raka szyjki macicy** można zaliczyć:

- nieregularne miesiączki,
- krwawienia międzymiesiączkowe,
- upławy o nieprzyjemnym zapachu,
- dyskomfort w dole brzucha,
- bóle okolicy krzyżowo-lędźwiowej,
- krwawienia w trakcie i po stosunku seksualnym.

3. Rak szyjki macicy - profilaktyka i leczenie

W Polsce notuje się najwyższy wskaźnik zachorowalności na raka szyjki macicy wśród wszystkich państw europejskich (choruje około 15 kobiet na 100 tysięcy).

Tylko regularne badania ginekologiczne i badania cytologiczne chronią przed rakiem szyjki macicy. **Nowotwór szyjki macicy** wykryty w stadium przedinwazyjnym jest całkowicie wyleczalny, ale już w stadium II daje tylko 50 proc. szansę przeżycia. Średni wiek kobiet ze stanami przednowotworowymi wynosi 34 lata – większość z nich planuje jeszcze macierzyństwo.

W zależności od zaawansowania raka szyjki macicy stosuje się operację, radioterapię i/lub chemioterapię. Najczęściej chirurgicznie wycina się zmienione nowotworowo organy (macicę, sąsiadujące węzły chłonne, jajniki, jajowody). Kiedy kobieta pragnie urodzić dziecko, a stadium raka szyjki macicy nie jest zaawansowane, wykonuje się konizację – zabieg chirurgiczny w znieczuleniu ogólnym, podczas którego usuwa się stożkowy fragment szyjki macicy.

We wczesnym etapie raka szyjki macicy skuteczna jest również radioterapia. Zaburzone zostają jednak funkcje jajników i wówczas trzeba stosować zastępczą terapię hormonalną. Czasami pacjentki poddaje się chemioterapii, polegającej na przyjmowaniu leków cytostatycznych.